

Randmeerconcertbrief
Seizoen 2013/14 nr 1

Van Dingstee Kwartet &
Céleste Zewald
Kasteel De Vanenburg

programma 21 september 2013	1
over de musici	2-3
toelichting Wouter Molendijk	4
contactadressen en concertlocaties	5
agenda seizoen 2013/2014	6

1e Randmeerconcert - seizoen 2013/14
zaterdag 21 september 2013 20.00 uur
Kasteel De Vanenburg Putten

Van Dingstee Kwartet
Sonja van Beek - viool, Marjolein van Dingstee - viool,
Suzanne Dijkstra - altviool, Ewout van Dingstee - cello
&
Céleste Zewald - klarinet

Alexander Glazoenov
(1865-1936)

Rêverie orientale op. 14 nr. 2 voor klarinetkwintet (1886/1887)

Bernhard Henrik Crusell
(1775-1838)

Klarinetkwartet nr. 2 in c op. 4 (1817)

Allegro molto agitato

Menuet - Trio

Pastorale: Un poco allegretto

Rondo: Allegro

pauze

Johannes Brahms
(1833-1897)

Klarinetkwintet in b op. 115 (1891)

Allegro

Adagio - Più lento

Andantino - Presto non assai, ma non sentimento

Con moto

Over de musici

Van Dingstee Kwartet

Het Van Dingstee Kwartet is sinds zijn oprichting in 1995 uitgegroeid tot een succesvol en veelzijdig strijkkwartet. Met concerten op vrijwel alle Nederlandse podia en tientallen tournees in Europa en de Verenigde Staten heeft het kwartet zich geprofileerd als één van Nederlands toonaangevende kamermuziekensembles. In de pers werden de concerten van het kwartet veelvuldig geprezen vanwege het vloeiende samenspel, de klankvorming, de gedrevenheid en het temperament.

Een intensief en direct contact met het publiek is een belangrijk kenmerk van het Van Dingstee Kwartet. Naast de bekende meesterwerken uit het strijkkwartetrepertoire zoekt het Van Dingstee Kwartet ook graag naar verrassende invalshoeken. Daarbij hecht het er waarde aan regelmatig Nederlandse composities ten gehore te brengen, zowel van oudere als van heel recente datum. Regelmatig geeft het kwartet ook concerten met gastmusici in kwintet-, sextet- of octet-samenstelling.

De uit één gezin afkomstige violistes Ingrid van Dingstee (*) en Marjolein van Dingstee en cellist Ewout van Dingstee zijn de oprichters en naamgevers van het kwartet. Suzanne Dijkstra, de altvioliste is dus de vreemde eend in de bijt!

Er zijn verschillende opnamen van het kwartet op cd uitgebracht. Deze zijn door pers en publiek met lovende kritieken ontvangen. Ook werden live-registraties van concerten van het kwartet op radio en televisie uitgezonden, zowel in Nederland als door de Oostenrijkse omroep ORF. Het kwartet gaf diverse strijkkwartet- en kamermuziekcursussen en was quartet-in-residence aan de Oklahoma State University in de Verenigde Staten.

Het Van Dingstee Kwartet won diverse prijzen bij internationale kamermuziekconcoursen en volgde vele masterclasses. Het Van Dingstee Kwartet bespeelt vier bijzondere instrumenten. Ingrid van Dingstee bespeelt een Nicola Gagliano viool uit 1739, Frederik Boits een Max Möller I altviool. Deze beide instrumenten zijn ter beschikking gesteld door het Nationaal Muziekinstrumenten Fonds. Marjolein van Dingstee bespeelt een Joh. Theodorus Cuijpers viool van rond 1750, Ewout van Dingstee een cello uit 1787 van dezelfde bouwer. Deze beide instrumenten zijn in bruikleen uit de collectie Hollandse strijkinstrumenten van Eduard Van Tongeren, vioolbouwer te Haarlem.

(*) Ingrid van Dingstee is vanwege zwangerschapsverlof bij het concert op 21 september 2013 verhinderd. In haar plaats speelt Sonja van Beek.

Over de musici

Voor meer informatie over de vaste leden van het Van Dingstee Kwartet verwijzen wij u naar: <http://www.vandingstee-kwartet.nl/>

Sonja van Beek (1e viool) studeerde aan het Sweelinck Conservatorium in Amsterdam bij Davina van Wely. Ze behaalde in 1996 haar UM diploma met onderscheiding. Daarna studeerde ze verder bij Thomas Brandis aan de Hochschule der Künste in Berlijn en volgde ze een aantal masterclasses.

Van Beek won twee maal de eerste prijs op de Iordens Violdagen (1986 en 1988). Ze won het Prinses Christina Concours in 1988, en het eerste Davina van Wely Vioolconcours in 1991. In 1993 won ze het Nationaal Vioolconcours Oskar Back.

Sonja van Beek soleerde bij verschillende Nederlandse orkesten en bij orkesten in Duitsland en Zuid-Amerika.

Sonja van Beek is ook actief in de kamer-muziek. Ze speelt met cellist Johan van Iersel en pianist Jeroen Bal in een pianotrio onder de naam Escher Trio, dat tournees maakte door Duitsland en de Verenigde Staten. In 2002 wonnen ze een prijs op het internationale ARD concours. Ze vormt duo's met pianist Maurice Lammerts van Bueren en met de Duitse pianist Andreas Frölich. Verder speelt ze in de Salzburg Chamber Soloists, het NOG Ensemble en Ensemble Caméléon. Sinds 2008 is Van Beek docente viool en kamer-muziek aan het aan het Prins Claus Conservatorium te Groningen.

Drie jaar geleden opende Sonja van Beek met het Ensemble Caméléon in Kasteel De Vanenburg het Randmeerconcertseizoen.

Van Beek speelt op een instrument gebouwd door Santo Seraphin (Venetië, 1750), die haar ter beschikking is gesteld door het Nationaal Instrumenten Fonds.

Céleste Zewald is een veelzijdig geïntereerd klarinettiste. Afgestudeerd aan het Amsterdamse Sweelinck Conservatorium bij de docenten Herman Braune (DM – tegenwoordig 'bachelor') en George Pieterse (UM – tegenwoordig 'master'), beide keren 'met onderscheiding', is zij op vele vlakken in de muziekwereld actief.

Céleste werkt sinds 2002 als klarinettiste in Het Brabants Orkest, sinds seizoen 2013-2014 Philharmonie Zuidnederland geheten. Daarnaast heeft Kamermuziek haar bijzondere interesse.

Zij is lid van diverse professionele kamermuziekensembles, waarmee zij in binnen- en buitenland veelvuldig optreedt.

Haar doorbraak in de kamermuziek werd definitief in 2001, toen haar tijdens het jaarlijkse concours om 'de Vriendenkrans' van Het Concertgebouw- en Concertgebouw Orkest de eerste prijs werd toegekend, alsmede een groot aantal andere prijzen, zoals de Persprijs, de Publieksprijs en de Eduard van Beinumprijs. In 2002 won zij de 'Philip Morris Kunstprijs 2002'.

Sinds maart 2008 is zij artistiek leider van het tweejaarlijks Bossche kamermuziekfestival 'Kamerklanken'. De eerstvolgende editie van dit festival zal zijn september 2014.

Naast het zelf spelen, is Céleste zeer enthousiast en actief in het opleiden van klarinettisten, als hoofdvakdocente klarinet aan het Utrechts Conservatorium en het Prins Claus Conservatorium te Groningen en geeft zij regelmatig workshops en masterclasses in binnen- en buitenland en heeft zij zitting in jury's van diverse (inter)nationale concoursen. Zij is tevens lid van de Raad van Advies van het Nationaal Muziekinstrumentenfonds.

Céleste is één van de musici die het vaakst bij de Randmeerconcerten hebben opgetreden.

Meer informatie vindt u op de website: <http://www.celestzewald.nl/>

Toelichting

Enkele notities bij dit concert

De klarinet komen we niet zo vaak tegen op een concert. Daarom eerst iets over dit instrument.

mondstuk met riet en ligatuur

tonnetje

bovenstuk

onderstuk

beker

Dit zijn de onderdelen van de moderne klarinet. Hij is (meestal) van hout gemaakt en bestaat uit een rechte buis met een bekervormige uitloop. Aan de bovenkant wordt de lucht in trilling gebracht door langs een riet te blazen. Er zijn kleppen nodig, o.a. om de onderste gaten te openen. Het instrument kent een voorloper in de middeleeuwen (de schalmei) en is in de loop der tijd steeds aangepast, waarbij het aantal kleppen toeneemt (met voor die kleppen verschillende systemen). Omstreeks 1777 was het beroemdste orkest van Europa dat van Mannheim in Duitsland. In dat orkest zaten zeer goede blazers en in de muziek die voor dat orkest geschreven werd, kregen blazers een meer solistische rol. Daar werd de klarinet geïntroduceerd in het orkest. De jonge Mozart zag er voor het eerst de klarinet.

Alexander Glazoenov was een compositieerling van Rimski-Korsakov en was zelf leraar van Sjostakovitsj. Hij had rijke ouders, en was een natuurtalent. Zijn beroemdste werk is het vioolconcert. Het was de tijd van het opkomend nationalisme, de vorming van naties/landen/staten, en de bijbehorende aandacht voor de cultuur en dus ook de muziek van het volk. Het beroemdste werk van Rimski is Schéhérazade, een soort symfonie met sterk oosterse inslag. Zo ook hier: een dromerig stuk met oosterse elementen, wat je direct aan het begin hoort door de toonladder die voor de melodie gebruikt is. Het duurt 9 minuten.

Bernhard Crusell leefde globaal in dezelfde tijd als Beethoven en Schubert in de periode die in de muziekgeschiedenis de 'klassieke periode' wordt genoemd. Hij is geboren in het huidige Finland, dat toen nog bij Zweden hoorde (en in 1809 door Rusland werd ingenomen). Hij komt uit een eenvoudige, niet-muzikale familie, maar wordt als kleuter al gefascineerd door (fluit)muziek. Hij leert op het gehoor klarinet spelen op het instrument van een vriendje. In zijn woonplaats is ook een militaire kapel en de klarinettist daarvan maakt hem beter wegwijs op het instrument (dat toen nog maar twee kleppen had).

Hij heeft zoveel talent voor muziek en voor de klarinet in het bijzonder dat hij als 13-jarige al mee mag spelen met de kapel. Later verhuist hij naar Stockholm waar hij de rest van zijn leven blijft. Op zijn 16^e is hij daar al leider van de militaire kapel. Hij maakt een aantal reizen o.a. naar Parijs en Berlijn om daar van beroemde klarinetleraren les te krijgen, en ook om les in componeren te nemen.

Hij schrijft o.a. drie leuke klarinetconcerten en drie klarinetkwartetten waarvan wij vanavond het mooiste horen, uit 1804. De klarinet heeft in ieder deel het initiatief. Het is aangename muziek om te spelen en om te beluisteren.

Ik houd heel erg van de muziek van Brahms. Hij heeft zoveel meesterwerken geschreven: vioolconcert, vierde symfonie, beide pianoconcerten, Ein Deutsches Requiem, de drie vioolsonates, eerste cellosone, eerste sextet, dit kwintet en ga zo maar door. Al die werken hebben gemeen dat ze vanaf de eerste noot boeien. Brahms had zich voorgenomen niet meer te componeren na het voltooiën van het strijkkwintet opus 111 in 1890. Maar toen ontmoette hij in 1891 de klarinettist Richard Mühlfeld, een violist die zichzelf heel goed klarinet had leren spelen. Hij raakte door deze kennismaking zo geïnspireerd dat hij toch weer is gaan componeren. Dat heeft geleid tot het klarinettrio opus 114, dit kwintet en de twee klarinetsonates opus 120. Brahms kende het klarinetkwintet van Mozart zeer goed en heeft dankbaar gebruik gemaakt van wat Mozart daarbij had uitgevonden. Dat is goed hoorbaar bij het begin van het werk. Net als bij Mozart is het vierde deel een thema met variaties. Brahms begint het eerste deel van het kwintet vanuit de donkere kleuren van de strijkers met een dalend motief, dat onmiddellijk een weemoedige sfeer teweeg brengt die het hele kwintet zal duren. Dit kwintet kent geen competitie, geen strijd om de macht tussen de klarinet en de strijkers. Ze gunnen elkaar alle ruimte en als de een even iets heel moois mag doen, dan spannen de anderen zich tot het uiterste in om daar iets heel moois omheen te bouwen of er bewonderend commentaar op te geven. De tussenstemmen in dit werk zijn prachtig en belangrijk. Het tweede deel begint met grote magie. De strijkers spelen met de sordino (een opzetstukje op de kam waardoor de klank minder luid wordt). Je denkt dat dit het mooiste is wat er bestaat. Maar na drie minuten gooit Brahms echt alle remmen los, je gelooft je oren niet, droom ik of is dit echt? De instrumenten vervloeien, nemen de draad van elkaar over, tijd lijkt niet meer te bestaan. Gelukkig kunnen we tijdens het derde en vierde deel weer bijkomen. Het vierde deel bestaat uit variaties op een eenvoudig thema. Na de laatste variatie horen we het begin van het kwintet weer terug, met z'n weemoedige sfeer. Het leven gaat weer verder, de tijd loopt weer door.

Wouter Molendijk

Onze contactpersonen geven u graag informatie:

voor Nunspeet
dhr. Wim Bömer

E-mail: nunspeet@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 252968

voor Harderwijk
dhr. Wouter Molendijk

E-mail: harderwijk@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 421704

voor Ermelo
mevr. Henny van Manen-Aartsen

E-mail: ermelo@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 563634

voor Putten
dhr. Leo van Wijk

E-mail: putten@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 353842

voor Zeewolde
dhr. Henk de Wit

E-mail: zeewolde@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 036 5223272

secretariaat
dhr. Anne de De Vries

E-mail: secretaris@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 06 5700 2004 (inspreken)

financiën
dhr. Ruud Veldhuizen

E-mail: penningmeester@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 353813
Burg. Vermeerlaan 8, 3881 GZ Putten

concertcoördinator:
dhr. Roel Norg

E-mail: coordinator@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 551703
Margrietlaan 9, 3851 RS Ermelo

publiciteit/perscontacten:
dhr. Maarten de Lussanet

E-mail: publiciteit@randmeerconcerten.nl

digitale media:
dhr. Adri Kuiper

E-mail: media@randmeerconcerten.nl

website Randmeerconcerten

www.randmeerconcerten.nl

aanvraag programmaboekje, zie secretariaat of vul het formulier op de website in.

reservering concerten tot 24 uur voor aanvang van het concert via
inspreken op telefoonnummer **06 1369 5148**

Adressen van de concertlocaties:

Lukaskerk
Van Asch van Wijklaan 69
3853 KV Ermelo

Oude Kerk
Kerkbrink 1
3851 MB Ermelo

Catharinakapel
Klooster 1
3841 EN Harderwijk

Villa Vennendal
Vennenpad 5
8072 PX Nunspeet

Hotel NH Sparrenhorst
Eperweg 46
8072 DB Nunspeet

Kasteel De Vanenburg
Vanenburgerallee 13
3882 RH Putten

Open Haven
Kerkplein 8
3891 ED Zeewolde

Agenda 2013/14 - Jubileumseizoen 40 jaar

- 1 zaterdag 21 september 2013 20 uur Putten Kasteel De Vanenburg
Van Dingstee Kwartet met Sonja van Beek (viool), Marjolijn van Dingstee (viool), Ewald van Dingstee (cello), Suzanne Dijkstra (altviool) & Céleste Zewald (klarinet)
- 2 zondag 6 oktober 2013 11 en 14 uur Harderwijk Catharinakapel
Maria Milstein (viool) & Sander Sittig (piano)
- 3 zaterdag 27 oktober 2013 14 uur Nunspeet Villa Vennendal
Wouter Mijnders (cello) en 'Just for One' Ingrid La Haye (beeldend kunstenaar)
- 4 zaterdag 16 november 2013 20 uur Zeewolde Open Haven
Apollo Ensemble 'Passione' o.l.v. David Rabinovich (viool)
- 5 zaterdag 30 november 2013 20 uur Ermelo Oude Kerk
Ronald Brautigam (fortepiano)
- 6 zondag 5 januari 2014 14 uur Nunspeet Hotel NH Sparrenhorst
Nieuwjaarsconcert Fancy Fiddlers o.l.v. Coosje Wijzenbeek
- 7 zaterdag 18 januari 2014 20 uur Ermelo Lukaskerk
Pentachord Ensemble met Maarten v.d. Hengst (piano), Emi Ohi Resnick (viool), Mikhail Zemtsov (altviool) Pamela Smits (cello) Quirijn van Regteren Altena (contrabas)
- 8 zondag 2 februari 2014 14 uur Nunspeet Villa Vennendal
Remy van Kesteren (harp solo)
- 9 zondag 16 februari 2014 11 en 14 uur Harderwijk Catharinakapel
Larissa Groeneveld (cello) & Frank van de Laar (piano)
- 10 zaterdag 1 maart 2014 20 uur Zeewolde Open Haven
Ysaÿe Trio met Rada Ovcharova (viool), Emlyn Stam (altviool), Willem Stam (cello) & Felicia van den End (fluit)
- 11 zaterdag 15 maart 2014 20 uur Ermelo Oude Kerk
Rubens Quartet met Sarah Kapustin (viool), Roeland Jagers (altviool), Joachim Eijlander (cello) & Marieke Schneemann (fluit)
- 12 zaterdag 29 maart 2014 20 uur Putten Kasteel De Vanenburg
Mariana Izman (piano)

Muzikado

The background of the slide features a stylized illustration of a violin in shades of brown and orange, positioned diagonally. Overlaid on the violin are several musical staves with black notes and clefs. The background has a light yellow to white gradient.

Geef een concert cadeau
Voor 21 euro bij de kassa